

Sprogredskaber og øvelser

Følgende redskaber giver mulighed for at øve dansk gennem samtaler og udforske ligheder og forskelle i kultur og samfund. De bidrager til at styrke mentees danske ordforråd samt forståelse af det danske system, kultur, arbejds- og uddannelsesmarked. Redskaberne kan anvendes af både unge, der er ved at finde vej i livet, samt voksne med fokus på at skabe karriere i Danmark.

Øvelserne er udarbejdet i samarbejde med
Lisbeth Hædersdal fra Sprog i Fokus

Indhold:

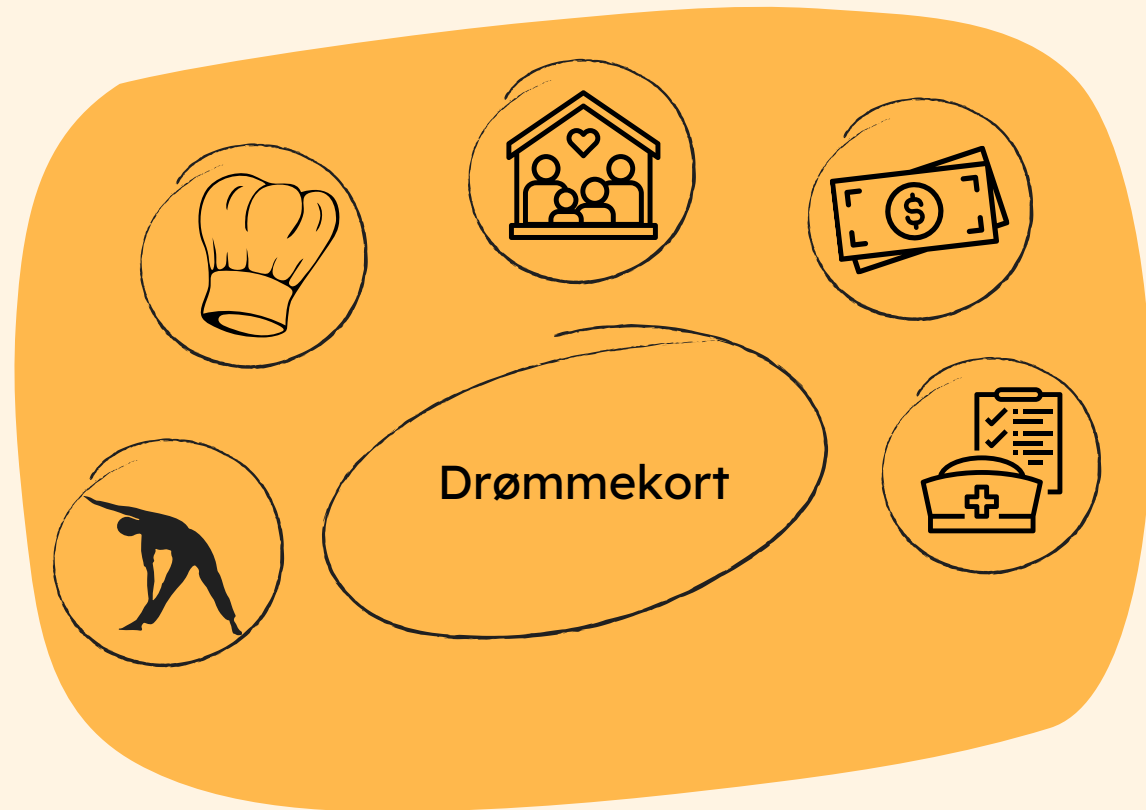
- Drømmekort
- Ordlisteredskab
- Tjek forståelsen
- Hvor er vi ens eller forskellige?
- Forslag til samtaleemner

Drømmekort

Formål: Redskabet kan bruges til at lære hinanden bedre at kende og øge mentees danske ordforråd. Det er også en måde at arbejde i dybden med mål og de områder, der fylder i mentees fremtidsdrømme. Ud fra drømmekortet kan I sammen sætte mål for mentorforløbet.

Sådan gør I:

- Tag hver et stykke papir, tegn en cirkel, hvori I skriver: Drømmekort
- Rundt om cirklen tegner og/eller skriver mentee sine drømme. Det kan både være stort og småt. I kan også bruge billeder, evt. gennem print, eller fra aviser/blade. Alternativt kan I også lave drømmekortet på computer.
- Spørg ind til mentees drømme på flere måder f.eks.: "Jeg kan se, at du har tegnet en stak pengesedler, hvordan vil du tjene penge? Hvilken uddannelse drømmer du om? Ved du hvordan, du skal søge ind på den?"
- Få evt. mentee til at skrive nogle af de ting ned, som I snakker om for at de kan træne skriftlig dansk.

Ordlisteredskab

Formål: At udvide forståelsen af ord man kender til, eller er på vej til at lære. Udvælg sammen ord, og bliv klogere på, hvad de betyder, og hvordan man kan bruge dem i en sætning.

Nyt ord på dansk	Nyt ord på eget sprog	Sætning/forklaring på dansk	Sætning/forklaring på eget sprog
Eksempel: Kommune		F.eks. København er en kommune. Kommunen sørger for, at der er skoler og biblioteker tilgængelige for beboerne.	

Ordlisteredskab

Formål: At udvide forståelsen af ord man kender til, eller er på vej til at lære. Udvælg ord sammen, og bliv klogere på, hvad de betyder, og hvordan man kan bruge dem i en sætning.

Nyt ord på dansk

Nyt ord på eget sprog

Sætning/forklaring på dansk

Sætning/forklaring på eget sprog

Tjek forståelsen

Formål: For at være sikker på, at mentee har forstået hvad der er aftalt og snakket om, er det en god ide at tjekke forståelsen. Med forskellige modersmål, kan der ofte ske misforståelser, hvis man forstår situationer forskelligt. Disse øvelser er inspiration til, hvordan man kan tjekke forståelsen af ord, aftaler og indhold.

Øvelser til jobsøgende

- Bed mentee om at tage billeder af de jobs, de vil søge, spørg ind til deres forståelse af jobbet: Hvad indebærer jobbet, og er der ord, de ikke forstår?
- Mentor fremhæver detaljer i opslaget, for at bidrage til mentees forståelse af jobbet.
- Hjælp mentee med at forstå typiske danske udtryk som "fleksibel", "omstillingsparat", "kaffemøder" osv.
- I kan øve jobsamtaler sammen: Mentor lader som om, at mentee er til jobsamtale.

Øvelser til unge mentees

- Tjek forståelsen ved at spørge på forskellige måder og få mentee til at gentage eller opsummere.
- Bed mentee skrive et referat af mødet med fokus på samtaleemner og aftaler til næste gang.
- Læs en kort tekst, nyhed eller sang sammen, og spørg mentee: "Hvad forstod du ved det?, Hvad fik det dig til at føle? Hvad lagde du mærke til?". Del herefter din egen forståelse, for at finde fælles forståelse.

Hvor er vi ens eller forskellige?

Formål: Dette redskab kan bruges til at få indblik i, hvor og hvordan, mentor og mentee har forskelle eller ligheder. Disse opdagelser, giver mulighed for at tale om hvilke misforståelser eller udfordringer, man kan støde på, når man kommer fra forskellige kulturer. Redskabet kan øge både mentor og mentees evne til at tilpasse egen adfærd og øge empati.

Mentors oplevelse

Dansk skolegang:

- Går i skole fra 8-14
- Spiser madpakke i klassen
- Har lektier for
- Går i fritidshjem indtil forældre henter, typisk mellem kl. 15-17.

Hvor er vi ens?

- Har begge en lang dag i skole
- Legede med venner efter skole

Mentees oplevelse

Bangladeshisk skolegang

- Går i skole fra kl. 10-12 og fra kl. 14-16
- Spiser frokost hjemme ved forældre
- Efter skole, leger vi på gaden med andre børn

Hvor er vi ens eller forskellige?

Mentors oplevelse

Mentees oplevelse

Hvor er vi ens?

Forslag til samtaleemner

Formål: For at få indblik i kulturelle forskelle, der ofte kan lede til misforståelser, kan disse samtaleemner ses som inspiration. Samtidig er det en god måde at øve hverdagssamtaler på. Mentor starter med selv at besvare spørgsmålet, og stiller herefter mentee spørgsmålet. Hav en åben og nysgerrig tilgang til spørgsmålene når de stilles.

Familietraditioner

- Hvad er nogle af de vigtigste traditioner i din familie?
- Hvordan fejrer du fødselsdage eller bryllup?
- Hvem bestemmer hjemme hos dig? Og hvordan løser du problemer i hjemmet?
- Er der bestemte forventninger til børn, forældre og ældre i din kultur?

Uddannelse og arbejdsmarked

- Hvordan kommer man ind på en uddannelse i det land du kommer fra?
- Kan man få fast arbejde, uden en uddannelse i det land du kommer fra?
- Hvordan søger man arbejde, i det land du kommer fra?
- Hvordan ser en typisk arbejdsuge ud i det land du kommer fra? Hvor mange timer går man på job hver dag?

Normer

- Når andre snakker, og du har noget at sige, kan du så finde på at afbryde andre? Hvorfor/hvorfor ikke?
- Er der forskel på, hvordan du snakker/skriver til din chef vs din bedste ven? Hvordan?
- Siger du tak for mad, og tilbyder at hjælpe med at rydde op hjemme hos andre?
- Hvis du kommer for sent til en aftale, giver du så besked? Hvorfor/Hvorfor ikke?

Sprog

- Hvad er det officielle sprog, i det land du kommer fra?
- Bruger du dit modersmål i hverdagen her i Danmark? Har du ofte mulighed for at tale det?
- Hvad har været det sværeste ved at lære dansk? Udtale osv.?
- Hvordan hjælper du andre, der også lærer dansk?